

GÖTEBORGS UNIVERSITET
HÖGSKOLAN FÖR SCEN OCH MUSIK

APPENDIX

MELLAN DIG OCH MIG

- DELTAGARDRIVNA PROCESSER OCH VERK TILLSAMMANS MED UNGDOMAR

Examensarbete av Monique Wernhamn
inom konstnärligt masterprogram i Contemporary Performative Arts
Vårterminen 2014

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INNEHÅLLSFÖRTECKNING 3

Läsanvisning 4

HÄNDELSEREFLEKTIONER 5

Tal till folket – Megafonperformance på en balkong på ett torg 5

Re-staging av processen 9

Ett performance växer fram 14

SCRIPT 21

Tal till folket – Megafonperformance på en balkong på ett torg 21

INBJUDAN TILL KONSTPROJEKT 30

SAMTIDSKONST SOM ÄMNE I KULTURSKOLAN

-SLUTSATS, ANALYS (FRIRUMMET) 31

Läsanvisning

På följande sidor presenteras ett antal bilagor till masterarbetet. Ett urval av de händelse-reflektioner jag skrivit under arbetets gång, som beskriver specifika nedslag under processen, mina tankar och mitt görande, utifrån ett innefrånperspektiv. Scriptet till *Tal till folket - Megafonperformance på en balkong över ett torg* och en inbjudan för att delta i projektet. De avslutande sidorna är en slutrapport *Samtidskonst i Kulturskolans verksamhet - slutsats, analys* för den del av projektet som Kulturskolan i Göteborg varit en samarbetspart i. Där beskriver jag och drar slutsatser kring hur arbetet inför och i *Frirummet* tog form, utvecklades och hur det kan implementeras i Kulturskolans verksamhet.

HÄNDELSEREFLEKTIONER

Under hela arbetet har jag skrivit händelsereflektioner, här är ett urval:

Tal till folket – Megafonperformance på en balkong på ett torg

Genomförande, metod, process och performance

Via en producent på plats fick jag kontakt med två ungdomar som ville delta, Caterina och Elisa. De skulle också ta med sig några vänner, hur många var oklart. Vi försökte via mejl innan avresan att bestämma antal träffar och tidpunkter, vilket var komplicerat, då jag inte kände till Verona, visste projektets specifika förutsättningar, plats, lokaler etcetera, ungdomarna kände inte varandra, hade inte samma tidsscheman och skulle dessutom ta med sig vänner. Vi bestämde i alla fall en tidpunkt för vårt första möte.

Första mötet. Jag träffar fyra ungdomar. Caterina, Alice, Regina och Giulia, 18 år.

Elisa 16 år saknas. Vi träffas på rektorns kontor.

Jag dukar upp med jordgubbar och kakor på bordet. Fika är bra. Alla uppskattar det. Det skapar en avslappnad stämning. En inbjudan till samtal. Och diskussion.

Jag berättar kortfattat om projektet. Om mina tankar kring det. Frågar vad de tänker kring detta, vad de har för förväntningar.

De har fått intervju-frågorna sedan innan. De är spända och förväntansfulla. Nyfikna på vad de andra kommer att svara.

-Väldigt svåra frågor men jätteviktiga! Vi pratar aldrig om det. Vad frihet är, våra drömmar... Fast vi pratar ju inte bara om ytliga saker heller.

Några säger att de inte har svaret, att de aldrig har funderat över vissa av frågorna.

Jag svarar att de inte behöver veta. Att alla svar är rätt.

-Det ni svarar idag, kan ha förändrats tills imorgon. Det är det som är det fina med att vara människor. Vi kan byta perspektiv och ändra oss. Det ger hopp och möjligheter. Livet är en ständig process och utveckling!

Vi bestämmer att gå ut och filma, att de två och två skall intervjua varandra och svara på frågorna. Detta var mitt tänkta upplägg för dagen, min utgångspunkt för processen.

De väljer platsen. En innergård på en skola i byggnaden bredvid. Där håller en grupp elever till samtidigt. Det är mycket ljud. Prat, skratt, fåglar som kvittrar, bilar som kör förbi.

Jag ber dem välja ett ställe för sin intervju. Frågar hur de vill filma och berättar vad de bör tänka på. Närbild, halvbild, helbild? Rakt framifrån eller från sidan?

De går in för uppgiften. Fokuserar. Väljer stället med omsorg. Många beslut att ta.

De intervjuar och filmar. Skrattar, svarar och funderar.

-Det är så intressant att höra de andras svar!

Vi samlas för en återkoppling och avslutning.

-Det var mycket lättare än jag trodde!

-Nu när jag hört vad de andra svarat, skulle jag svarat annorlunda.

-Det känns som att jag känner de andra mycket bättre nu, på ett djupare plan. Fast vi känt varandra i fem år.

-Tänk om vi skulle filma igen och se hur svaren förändras...

Jag lyssnar in. Berättar om mina tankar. Om att titta på filmerna. Plocka deras tankar och svar och göra ett performance utifrån det. Om att låta deras röster bli hörda och ta plats.

Om platsen för själva performancet. Den stora trappan vid Piazza Bra. Kommunhuset där besluten fattas och politikerna sitter. Om att undersöka denna plats tillsammans med dem. Om att vara öppen för processen, se vad som händer, vad den leder till.

Säger lite skämtsamt att vi kanske måste filma en gång till, eftersom det var så mycket ljud på platsen, om jag inte hör vad de säger.

Dom vill filma en gång till.

Det var inte min plan. Det tar mycket tid, men vi bestämmer att göra det även nästa gång.

Då på en plats utan massa ljud och mot en vägg. Jag frågar om de till detta tillfälle kan ta med sig de kläder som de vill bli filmade i (svaret de svarade på frågan i intervjun).

De får också i uppgift att intervjua en person, ställa samma frågor och skriva ner svaren tills nästa gång vi ses.

Vi skiljs åt.

Jag är glad. Det gick så bra som jag önskade.

De var engagerade, öppna och orädda.

Tacksamma och uppspelta.

Processen är öppen, filmidén kan utvecklas. Hur kommer deras svar att förändras? Vad händer i glappet mellan nuet och framtiden? Mellan gårdagen och morgondagen?

Vi träffas igen två dagar senare.

Nu är det sex tjejer. Elisa, och ytterligare en kompis till Caterina, Chiara.

Trappan på Piazza Bra fick vi inte tillstånd att använda.

Alternativ två är en balkong på Piazza Erbe. Torget mitt i centrum, med uteserveringar, turister och där Verona-borna själva tar sin appertivo på eftermiddagen.

Det är inte Romeo och Julias balkong. Den som Verona är känd för, den som alla turister fotar och betalar för att bli fotade på. Det är inte historien om Romeo och Julia som ska berättas.

Hela Verona är fyllt av vackra balkonger.

Den här balkongen handlar om makt. Om makten att ta plats. Att vara i en högre position än "folket" på gatan. Att bli lyssnad på. Att bli tittad upp på, istället för ned på.

Sex unga tjejer på en balkong med megafoner, som uttrycker sina tankar och åsikter.

Det spelar egentligen ingen roll vad de säger.

Aktionen i sig är politisk.

Möte nummer två. Vi filmar igen. På en innergård. Producentens mamma bor på gården, grannarna från överklassen undrar vad som pågår. Vi blir uppmanade från producenten att gömma skräpet efter fiket och stanna i max två timmar. Vi stannar längre.

Två nya tjejer i gruppen, det skapar dynamik till uppgiften. Fyra vet redan hur det går till. De är trygga. De nya kommer in med en viss osäkerhet, men skapar en spänning och nyfikenhet. Jag har också en extra uppgift med mig. Att brainstorma och göra en mindmap kring ”vad det innebär att vara ung idag”, medan de väntar på att få filma.

Vi gör uppgiften under en trappa i trappuppgången. Jag hoppas att inga grannar skall klaga. Vi diskuterar och fikar på stengolvet. Bygger relationer och skapar förtroende. Jag delar med mig av mina erfarenheter. Av att vara ung och av att vara människa. Personliga tankar uttrycks, jag ställer följdfrågor. Säger att det är okej att inte svara. Kanske är det för personligt. Gränser är viktigt. Att känna sig bekväm och inte tvingad. Också mod. Mod att våga.

Dom är modiga och ärliga.

Intervjuerna är filmade. Vi samlas och avslutar med att utvärdera och reflektera.

Vad har hänt sen sist? Svarade de annorlunda?

De berättade att de tänkt på frågorna i olika situationer under de två dagar som gått. Tänkt på hur de skulle svarat på frågan i just den stunden.

Frågorna har fått dem att tänka mer. Saker har förändrats. De har fått insikter om sig själva. Och om livet.

Jag berättar om min idé till performancet. Frågar vad de tänker om den, om de har några andra idéer eller tillägg. De är positiva.

Nästa gång vi ska träffas är det dagen för performancet.

Jag väntar på svar om det finns en balkong vi kan använda.

Under tiden går jag igenom filmmaterialet och deras mindmaps.

Plockar meningar och statement. Komponerar en text.

Vad är det viktigaste? Vad vill jag lyfta fram? Hur sätter jag som konstnär mitt avtryck i en kollektiv process? Vad blir min roll?

Jag står för ramen och inramningen. Att lyfta fram, förstärka, vända och vrida på perspektiven. I processen och i det material som jobbat fram. Genom val av plats, iscensättning och estetik. Genom valet att använda megafoner och inte mikrofoner. Genom textens komposition. Vilka meningar som blir betydelsebärande, hur de framförs, om de återkommer, ropas ut eller viskas fram. Balkongen är vår. Fick äntligen besked. Kvällen innan. Den ligger i anslutning till ett café mitt på Piazza Erbe.

Möte nummer tre. Performance-dagen. Vi träffas för att repa två och en halv timme innan. Sex personer och två megafoner.

En av megafonerna har inte anlänt, den anländer först trettio minuter före performancets start. Vi övar med en vattenflaska.

-Tänk att ni äger platsen. Tänk att ni har makten att säga vad ni vill. Sträck på er och ta plats. Idag är det er som alla måste lyssna på!

De är peppade. Fnittriga, nervösa och samtidigt helt fokuserade.

Det ligger en spänning i luften.

Om en kort stund är det dags. De skall göra något de aldrig har gjort förut.

Jag gör något jag aldrig har gjort förut.

Men det finns inga tvivel.

Min tänkta komposition fungerar inte. Det är svårt att tänka ut i huvudet innan. Hur en kör av texttrader skall låta. Hur megafonerna skall förflyttas mellan dem. Papprena med text koreograferas. Utan att fokus försvinner. Utan att blickar flackar. Med självsäkra kroppar.

Vi testar. Vi samarbetar bra.

De är modiga.

Jag regisserar. De tar direktiv.

-Högre, långsammare, tydligare, starkare. Titta på folket på gatan, prata till dem. Sträck på er!

Ni äger platsen! Idag är det er som alla måste lyssna på!

De är stärkta.

Det blir stressat på slutet. Vi hinner bara repa en gång med båda megafonerna.

Sen är det dags.

De står på en rad på balkongen, väntar på tecknet att köra.

Sex unga tjejer på en balkong, två megafoner och en talkör av tankar och åsikter.

-I'm angry about time.

-In this society we always have to run.

-I'm angry about people judging me for what I am.

-For what I want to be.

-I'm dreaming about a good future.

-I'm dreaming about a good future.

Jag står på torget. Peppar med min närvaro. De ville ha mig i publiken och inte på balkongens insida.

Torget är fyllt av människor.

De har makten.

De äger torget.

Jag är stolt och glad.

Dom är stolta och glada.

De får rungande applåder.

-Jag trodde aldrig jag skulle göra något sådant, ropa mina tankar och åsikter i en megafon för massor av människor på Piazza Erbe!

Re-staging av processen

Idag skall vi re-staga hela processen. Jag har bett dem komma i tid och sagt att det är viktigt att alla kan vara med under hela tiden idag. För att uppgiften ikväll bygger på ett kollektivt arbete. På vad som är viktigt för dem, på deras tankar och erfarenheter så här långt i processen.

Ungdomarna droppar in en efter en. De flesta är sena.

Det är svårt att komma igång i tid. Det har varit det alla gånger hittills.

Några kommer alltid i tid. Eller tidigare. Några aldrig.

Det är en lärdom. För framtida projekt.

Ha alltid en akademisk kvart/halvtimme innan du räknar med att starta.

Eller inta en strängare roll.

Jag vill inte skapa känslan av skola. Av tvång.

Men ändå upprätthålla en respekt för projektet och för de andra som faktiskt är där i tid och väntar på att börja.

En parentes.

Jag presenterar kort uppgiften, vad vi skall göra idag.

Säger att vi skall göra en uppvärmning.

Jag ger dem instruktioner, visar på en av dem.

Leken.

Den ena skall leda, den andra följa.

Sätter på musik.

Efterhand blir utrymmet att röra sig på mindre och musiken ökar i tempo.

Vi gör övningen i ca 10 minuter.

Sen sätter vi oss vid bordet igen.

Det kommer direkt kommentarer på den.

Någon börjar tänka på gränser, på sin mamma.

På att man skall hålla sig innanför en viss gräns.

Jag lyssnar, kommenterar, men utvecklar inte diskussionen.

Vi har inte tid till det idag.

De får exakt 13 minuter på sig att skriva ner svaren på post-it lappar.

På frågorna. Som finns nedskrivna på andra post-it lappar på bordet.

-Kan man skriva något om det som jag minns innan vi startade i höst? När vi träffade dig i våras?

-Absolut, svarar jag.

Idag är det ytterligare en tjej med, Lovisa. Hon var med i referensgruppen i våras, men har varit

bortrest under hela hösten. Nu är hon här och taggad.

Jag har mejlat och berättat att ikväll är en bra kväll för henne att vara med, om hon fortfarande är intresserad? Då hon kan få en slags summering om vad vi gjort och vart vi är just nu.

Hon får i uppgift att skriva ner: Vad hon tror att vi har gjort? Vad hon tycker är viktigt att fortsätta med?

Lovisas inträde i gruppen och projektet var väldigt bra.

En bra tidpunkt.

Det skapar en ny dynamik i gruppen.

Hon ser också processen med ett utifrån-perspektiv.

Vad är det som har hänt från att vi (referensgruppen av ungdomar och jag) träffades i våras och pratade om projektet, tills att det nu faktiskt är igång?

Pennorna glöder.

Timern ringer.

13minuter är slut.

Nu ska de skapa gemensamma situationer/scener.

Hur gör vi detta på bästa och smidigaste sätt?

Vi prövar och omprövar och hittar gemensamt en metod.

De läser upp varsin lapp, placerar den på bordets mitt.

Lappar som hänger ihop grupperas tillsammans. Det uppstår diskussioner under tiden.

Vart de hör lapparna hemma och vad betyder innehållet i dem.

Den största gruppen av lappar handlar om diskussionerna.

Samtalen.

Vad vi diskuterat och tankarna som kommit upp i processen.

”Vi har spenderat tid till att tänka igenom/på saker” ”De vi säger är VIKTIGT! Vad jag berättar SPELAR ROLL! Du/ni (vuxna) kan LÄRA ER av OSS!” ”Vi har diskuterat det som gör oss förbannade.” ”Att hur mycket man skriker är ingen där för att lyssna” ”Vissa stunder inse att man är hopplöst liten.” ”Jag tycker att skam och undergrävda mönster känns som en start, med många bottnar.”

Andra lappar är konkreta. Vad vi faktiskt har gjort.

Filmat. Klätt ut oss. ”Vi har stått utanför hemköp och bett om svar” ”jag har frågat mamma var som är viktigt”

Och hur den upplevelsen eventuellt var.

”När vi stod framför projektorn i mörkret och filmades. Även om jag tänkte att det antagligen inte såg så speciellt ut utifrån, kändes det så coolt att stå där.”

När alla lappar är utplacerade på bordet, ska de fundera på HUR de ska iscensätta.

De diskuterar.

Hamnar djupare diskussioner kring själva tematiken, kring det som står på lapparna.

Fokuset är inte på val av situation och gestaltning.

Jag går in och bryter diskussionen.

Det brukar jag oftast inte göra.

Flyttar tillbaka fokuset.

Tittar på klockan.

Vi kommer inte hinna klart idag, tänker jag.

Jag kommer med en del förslag till gruppen. Men det är för stort, för ogreppbart.

Någon säger just det.

-Det är för stort, för mycket, hur ska vi kunna välja?

Jag tänker snabbt och kommer med ett nytt förslag. En ny ram.

-Ok, vi gör så här: alla väljer varsin lapp av dem som nu finns på bordet. Den lapp som ni tycker är allra viktigast för er.

Så iscensätter vi den.

Tiden går. Nya diskussioner uppstår.

Tankar om projektet nu, hur det var i våras.

-Det har förändrats, nu är det mer ramar, tydligare, konkretare. Det är både positivt och negativt. Det måste ju vara så, för att utvecklas. Men jag tycker det är skönt med bara diskussionerna, samtalen. Det som inte kräver uppgifter, där jag bara kan luta mig tillbaka (det helt kravlösa?).

-Nu handlar det också mer om utanför oss.

Jag tror jag förstår vad hon menar.

Att det inte bara handlar om dem, utan också om att sätta det dom tänker i relation till någonting annat.

Till samhället. I samhället.

Genom konsten.

Alla läser upp sin lapp och berättar vad de tänker runt just den.

-Hur skall du/ni kunna uttrycka och kommunicera det på lappen ännu tydligare, frågar jag?

Vi spånar tillsammans på förslag.

Jag pratar om funktionen i situationen, i deras eget agerande.

Det handlar inte om att spela en roll, jag ger dem olika exempel. Man kan prata, vara tyst, skriva på en lapp. Göra precis som vi gör nu, sitta runt ett bord och diskutera. Visa det som har skett, genom att återskapa situationen.

Kanske på ett nytt sätt? Eller på samma?

Jag ger förslag på ett tänkt rum för iscensättningen.

En ruta på golvet där de olika situationerna utspelar sig.

Tänk er att jag sitter här, som åskådare. Att människor kan ta del av utifrån på något sätt.

Vad gör du och gruppen och vart befinner ni er i denna ruta?

Jag säger att jag skall filma. Filma för att dokumentera.

Jag säger att det här är en skiss. Ingenting måste vara klart.

Om vi tycker att något är bra, kan vi utveckla det vidare senare, vid ett annat tillfälle.

Idag handlar det bara om att testa idéerna, testa att iscensätta för att se vad som händer.

Vi går bordet runt och spånar på olika förslag.

Lapparna de valt är:

- Det är viktigt att gå med på, och tycka att det är ok att ägna tid åt KREATIVA SAKER eller nej, det behöver inte ens vara kreativt, bara det är utvecklande.
- De vita anteckningsblocken (De står för de oändliga möjligheterna för våra tankar. Vi kan fylla dem med tankar. Kring tabu, skam...? Det ämnet tycker jag är intressant)
- Jag tycker det är viktigt att vara arg. Jag tycker det är viktigt att inte hata.
- TÄNK LÄNGRE än dig själv! Var ÖPPEN!
- Tagit del av olika sätt att göra konst, komma ut och se andras verk: Sett föreställning på Atalante och Skogen, sett på tidigare performance av Monique.

-Simone vill tänka lite kring sin lapp.

-Lovisa har en idé om ett vitt papper med ett hål i mitten där allt samlas/fortsätter –gestalta någon slags oändlighet. Hon/gruppen kommer fram till att det skall vara ett stort vitt papper på golvet, där alla är med och fyller på med sina tankar utifrån temat TABU.

- Einar funderar över en lista med tio punkter som alla ska skriva och läsa upp kring vad som gör dem arga. Vi spånar på enklare/snabbare sätt för att iscensätta det just idag. Jag slänger ur mig biktbås, eller typ ”big-brother”. Han nappar och utvecklar idén.

-Rosalie bestämmer sig för att skapa en öppen diskussion runt ett bord kring ”tänk längre än dig själv! Var öppen!”

-Lisa har en klar gestaltningsidé kring att iscensätta föreställningarna och olika sätt att göra konst på. Hon vill bygga upp en installation/aktion med olika rekvisita och på liknande sätt hon gjort i ”film/performance-workshopen”.

När vi gått bordet runt, har Simone kommit på en idé.

Jag ber att skriva ner vad de behöver för sin iscensättning. De instruktioner de skall ge till de andra. Och fixa det eventuella material som behövs för att iscensätta.

Tiden går.

Einar är först klar med sin idé. Så vi startar med honom.

Han ställer upp två stolar mittemot varandra.

Lägger en rock över den ena stolen och ställer ett par skor vid den.

Han lägger en lapp med instruktioner på rocken:

-Vad gör dig arg?

-Vad skulle du vilja förändra?

-Vad är det som gör att du inte gör det?

Han berättar för de andra vad som förväntas av dem.

Och börjar.

Han sätter sig själv i stolen mitt emot rocken och lappen.

Och börjar berätta.

När han är klar går han ur "scenen".

Nästa person i kön sätter sig i stolen.

Och berättar.

Och så fortsätter det.

Person efter person.

Det är starkt.

Det är helt fantastiskt.

Efter sista personen håller jag nästan på att börja gråta.

Hon pratar länge.

Hon pratar om svårigheter i livet, om sjukdomar, om att inte få hjälp av samhället.

Jag ser att hon är berörd av situationen.

Jag vill inte avbryta.

Men till slut måste jag stoppa och tacka henne.

Tiden håller på att rinna ut.

Jag tror att alla både såg och kände hur stark iscensättningen var.

Och potentialen.

-Tänk om man skulle sätta ut ett biktbås på stan och låta människor gå in och göra samma sak.

-Absolut, svarar jag.

Man skulle också kunna bjuda in speciella personer, politiker (?), andra som ni vill skall svara.

Eller som ni vill skall lyssna på det ni har att säga.

Simone måste gå prick halv 9.

Vi hinner hennes idé också. Den är redan förberedd.

Fem lappar med cirklar med namn på, en för varje person, sitter upptejpat på väggen.

Samt instruktioner:

Hur mycket tid av din vecka gör du saker som du ÄLSKAR, som du HATAR, som du MÅSTE och som är VIKTIGA?

Uppskatta tiden genom att dela i upp cirkeln i 4 delar, störst del till det du ägnar mest osv.

Simone börjar.

De andra fortsätter en efter en.

Tänker länge.
De måste verkligen tänka till.
De kommenterar på varandras.
Någon vill lägga mycket mer tid på det hon älskar.
Vill förändra cirkelns delar. I det riktiga livet.
Någon har jättemycket på älskar.
Vilket får en annan att tänka att hon faktiskt har mer som hon älskar.
Än vad som hamnade i diagrammet.
Det hamnade på VIKTIGT.

Vi avslutar där.
Bestämmer att fortsätta iscensätta de andras idéer nästa gång.
Några stannar kvar och hjälper till att plocka i ordning.
Några rusar iväg.
Jag är glad.
Det funkade.
Det blev inte riktigt som jag hade tänkt.
Det blev kanske till och med ännu bättre än jag hade tänkt.
Som vanligt tog allt mycket längre tid.
Trots förenklingar.

Det finns en stor sprängkraft i materialet.
Det finns ett engagemang och det finns en otrolig kreativ energi!
Och massor av bra idéer!

Ett performance växer fram

Första träffen efter jul.
De står utanför och väntar.
Einar och Hanna.
Dörren var låst och jag har inte hört telefonen.
Vi går trapporna upp.
Jag frågar hur läget är.
De säger att det är bra.
Hanna säger: Nu skall vi berätta om lovet ytterligare en gång.
Jag hör på tonen att det är en uttjatad fråga.
Vi går upp och sätter oss runt bordet.

Vi småpratar och skämtar lite.

Jag frågar inte om lovet.

Jag drar igång med mina tankar ganska direkt.

Einar kommenterar på att vi inte pratat om lovet.

Jag säger att jag uppfattade det som att de kanske inte ville prata om det. Att julen kanske inte är så kul för alla.

De håller med. Plötsligt blir lovfrågan en grej. Vi pratar om varför vi inte pratar om lovet. Sen hoppar vi rakt in i mina tankar om görandet.

Om utställningen. Om performancet på Konsthallen.

Den här månaden fram till utställningen skall vi träffas och jobba fram ett performance.

Jag presenterar mina tankar.

Jag har gjort en mindmap.

Över den faktiska utställningen.

Och möjligheterna som jag tänker just nu.

Det kommer att visas 45 filmer.

Alla filmer kommer att visas i en loop i ett rum inne i konsthallen. Där finns biostolar att sitta i.

Det kommer också att finnas sex "biktåsar" med filmer utplacerade i andra utrymmen på konsthallen. Tv-skärmar med playwooddramor runt sig. Som tittskåp.

Där man sitter en och en, med hörlurar på sig, och tar del av personen på skärmens innersta tankar.

Det finns en svart enkel pall med en röd sammetskudde att sitta på.

Det finns citat från filmerna på väggarna.

Det finns en röd tejp som binder ihop utställningens olika rum och skärmar.

Det kommer att finnas en invigningstalare.

America Vera-Zavala.

Kanske kommer jag att hålla ett tal eller göra ett performance. Det beror på hur vårt arbete nu utvecklar sig. (Ta bort eftersom det framgår i tidigare text?)

Hur kan vi/ni göra en performance som knyter ihop processen under hösten, era tankar i gruppen med utställningen på Konsthallen?

Använda och utveckla material och idéer från höstens process?

Expandera utställningen och tematiken?

Publiken som aktiva deltagare?

Eller ni som aktörer?

Vi gör tillsammans eller ni gör själva?

I Konsthallen eller utanför? På Götaplatsen?

Jag har dukat upp bordet med lite olika material.

Som inspiration.

Som kan knytas samman med utställningen.

Att utgå ifrån. Leka och improvisera med. För att komma igång.

Det finns stillbilder på alla medverkande i filmerna.

En röd tejprulle.

En svartgul tejprulle.

10 sidor med citat från de olika intervjufilmerna.

Som vanligt finns det en uppsjö av möjligheter, säger Hanna.

Skall jag begränsa det mer, frågar jag.

Neej, det är bra.

Vad är kärnan?

De funderar över kärnan.

Vad är den gemensamma nämnaren? Vad handlar allt om?

Einar kommer fram till att det handlar om förtroenden.

Förtroenden som man ger och tar emot.

I denna grupp och i videointervjuerna.

Vi pratar om saker som man annars inte pratar om, säger han.

Jag pratar inte med min pappa om dessa frågor. Inte förrän jag intervjuade honom.

Hanna och Einar är överens.

Jag kan bara instämna.

Utgångspunkten för performancet skall vara det.

Det läser citaten från papprena.

Tänker.

Allt händer i huvudet.

Det är tyst.

Vi diskuterar lite.

Hanna säger: vi kanske kan använda något från de vita böckerna eller de där frågorna som man skulle vilja ställa men inte vågar till en: kompis, förälder, politiker, 100-åring. Det handlar ju också om saker vi inte pratar om. Om förtroende.

Absolut svarar jag och letar fram dessa frågor och svar, lägger på bordet för att ha som ytterligare en inspirationskälla.

De får en idé om att skapa känslan av att utställningen inte är en offentlig plats. Utan hemma i någons vardagsrum.

Vad berättar man då som man inte gör på konsthallen?

Kan man skapa känslan av att konsthallen är ett vardagsrum?

Hur iscensätta det?

De pratar om att bygga upp ett vardagsrum, eller sätta upp bord och stolar, där de bjuder in till eller håller ett eget samtal.

Jag säger att det är en bra idé. De måste bara fundera över hur det skall göras. Vad vill man prata om? Vilka är det som pratar? Gruppen, publiken eller både och?

Vi pratar om att använda text, om att använda ord, eller om att bara använda kroppen och gestalta utan ord.

Hur skulle man kunna gestalta förtroenden utan ord, frågar jag?

Jag minns inte hur diskussionen gick.

Jag minns att jag tänkte:

Nu är vi bara i huvudet. Vi fastnar i tanken. Där som jag själv så ofta befinner mig.

Vi måste göra. Testa. Leka.

Se vad som händer.

Jag tror det var Hanna som hade ett förslag på hur man kunde gestalta utan ord.

Jag får en idé utifrån det.

Hittar ett rött garnnystan i ett av skåpen.

Nu testar vi.

Vi ställer ut stolar på golvet.

Nu låtsas vi att stolarna är människor. Publiken på vernissagen, säger jag.

Vad gör ni med nystanet?

Hanna börjar linda garnet runt en av ”människorna”, sen kastar hon vidare det till Einar. Einar fortsätter att vira runt någon och kastar vidare till mig. Vi fortsätter så. Tills det finns ett nät av trådar mellan de olika ”människorna”. Någon börjar fläta med nystanet. Nätets olika trådar blir till en väv, olika vävar mellan människorna.

Vi är utanför nätet.

Tittar på det.

Vad hände?

Vad kommunicerar det här, frågar jag.

Relationer som byggs upp. Förtroenden.

Jag ser potentialen.

Tänk er 50 personer i Konsthallen inlindade i nätet.

Vad innebär det att vara i nätet eller att vara utanför?

Är det ni som lindar in eller är publiken också med och skapar nätet?

Vi fortsätter improvisera.

Jag börjar klippa isär citat från papper.

Fäster på en stol. (Ger till en människa.)

Hanna, Einar och jag testar tillsammans.

Förklarar hur vi tänker.

Varje person får en textrad av någon annan tankar. I sin hand eller på sin kropp.

Personerna läser citatet högt eller står bara tysta?

Hur avslutas performancet?

Får de ta sig loss själva? Skapar vi ett tydligt avslut?

Einar tar fram saxen och börjar klippa loss människorna, klippa sönder nätet.

Kvar blir resterna av röda trådar.

Förtroenden finns i nätet, i trådarna, i människors kroppar. Förtroenden har brutits. Förtrollningen har brutits. Relationer har ändrat form. Tagit ny gestalt. Innanför och utanför nätet. Det som var nätet.

Vi fortsätter improvisera.

Jag börjar tejpja den svartgula varningstejpen runt "människorna" i nätet.

Vi låtsas att nätet inte är sönderklippt och upplöst.

Vad händer nu, frågar jag.

Vad får ni för associationer?

Varning. Viktigt. Människor som är instängda i rutan? Människor som är utestängda ifrån rutan?

Inkluderande och exkluderande. Man får eller vågar inte kliva över. Tankar lämnar inte rutan.

Innanför finns förtroenden och samtal som inte sker utanför.

Det tillför något säger Hanna.

Vi delar ut lappar med citat till människorna.

De läser högt sin lapp.

Hur får vi dem att läsa lapparna?

Kanske är det någon av er som börjar läsa en, sen fortsätter någon annan, och då kanske de förstår att de skall läsa sin egen lapp, säger jag.

Annars får vi lösa det i stunden.

Ha en plan B.

Det är ju det som är med performance och att interagera med människor. Man vet inte vad som kan hända. Hur människor reagerar.

Om ingen börjar läsa sin lapp.

Då kan en av er tillexempel ställa sig bredvid personen och läsa dennes lapp. Och sen fortsätta runt i rummet...

Vad händer om rutan redan finns i rummet? Om den är det första som händer? Om nätet byggs upp efter det? Vad kommunicerar man då?

Det blir mer slutet. Instängt.

Vi improviserar igen.

Testar nytt.

Den tejpade rutan är utgångspunkten.

Performancet startar med att en svartgul ruta tejpas upp.

Vad händer sen?

Jag börjar klippa citat i rutan. De landar lite överallt.

Hanna testar att balansera på tejp. Hon klipper citat, som landar innanför och utanför rutan.
Vi pratar om vad det betyder att vara i rutan, att balansera.
Vi pratar om hastigheten, ska hon gå långsamt, snabbt?
Ska citaten landa innanför eller utanför rutan, eller både och?
Hur går man från att tejpa rutan till att börja klippa citat?
Ska en person göra det eller alla tillsammans?

Vi testar att vara alla i rutan samtidigt och klippa citat.
Sen går vi ut ur rutan och reflekterar över vad vi ser på golvet, vad vi har upplevt genom att göra.
Einar säger: jag undrar vad som skulle hända om jag gick genom rutan över alla citat.
Testa, säger jag.
Han testar.
Vi andra tittar.
Det känns brutalt på något sätt, säger han.
Jag går över rutan, så att han kan se utifrån vad som händer.
Jag håller med honom. Han går bokstavligen på tankarna. De innersta tankarna. Tankarna som kanske inte vågar sägas annars. Han trampar på dem.

De går runt i rutan. Gör det som faller dem in. Prövar. Känner.
Jag sitter utanför och tittar på.
Kommenterar.
Ber dem testa eller förstärka något.
De klipper igen. Låter citaten falla till marken. Varsamt. Flygande. De tittar och tar in texten – tanken. Eller låter den bara passera.
De börjar samla ihop citaten. Sortera. Snabbt. Långsamt. Skapa formationer. Flytta lapparna. Ståendes. Sittandes. Till högar. Till vägar.
De har bestämt att dela ut citaten till publiken.
Publiken som är utanför rutan.
Så att publiken kan läsa dem högt?
Hur delar ni ut lapparna?
Hur går ni från att vara innanför rutan till att komma utanför?
Vad händer när ni kliver över gränsen.
Rutans ramar.
Jag går in i rutan.
Börjar förflytta lapparna. Kontrollerat och mer fritt. Lapparna hamnar både innanför och utanför ramen.
Kanske är det här en övergång?
Att lapparna börjar ta sig utanför rutan.
En övergång som gör att ni själva går över gränsen?

Det är kul att allt faktiskt betyder någonting. Då inser man hur mycket tankar det ligger bakom konst, säger Einar.

Höstens process finns i våra kroppar.

I våra tankar.

Vi känner varandra nu.

Litar på varandra.

Vågar testa.

Vågar komma med förslag.

Det ska bli jätteroligt att visa det här för de andra nästa gång, säger någon.

Testa idéerna på dem.

De som inte vet vad vi tänkt.

Se hur de tas emot.

De är ju också en del av detta. Av tankarna.

Man behöver deras tankar.

De kanske säger ”så här gör vi”, så att det blir fullbordat. Det vore väldigt roligt.

De tänker kollektivt nu.

De tänker som en grupp.

Vi gör. Vi skapar tillsammans.

De ger varandra utrymme.

Jag brukar inte gilla att visa för andra, säger Einar.

Jag brukar inte funka så bra i grupp.

Det här är faktiskt väldigt intressant, just det där att se vad som händer när man samarbetar med varandra.

Jag brukar mest jobba själv, säger Hanna. Sitta på min kammare och grubbla väldigt mycket.

Det här är utvecklande för mig som konstnär.

”Som konstnär”, kommer med en ironisk och skämtsam betoning.

Jag läser in önskan och allvar mellan raderna, hos henne.

Det var skönt att vi hitta en röd tråd.

Det var bra att vi kom igång att vi började tänka konkret kring hur det ska se ut.

Och att det kommer idéer för att vi känner varandra.

Vi har kommit på och testat massa olika idéer idag, säger jag. Det är helt fantastiskt.

Vi hade aldrig kunnat göra det här om detta var första gången vi träffades.

Höstens långa process leder oss framåt.

Det är häftigt att se att VI gör ett verk tillsammans, säger jag.

Där alla kommer in med sina tankar.

SCRIPT

Tal till folket – Megafonperformance på en balkong på ett torg

Talk moment

A: I'M ANGRY ABOUT TIME.

B: IN THIS SOCIETY WE ALWAYS HAVE TO RUN.

ALL: IN THIS SOCIETY WE ALWAYS HAVE TO RUN.

C: I'm angry about people judging me for what I am.

C: judging me for what I am.

D: For what I want to be.

E: Only with friends I can say what I want.

E: Only with friends I can say what I want.

F: And be myself.

A: I'm dreaming about a good future.

A: I'm dreaming about a good future.

B: Not an easy one. Easy things are boring.

ALL: Easy things are boring.

ALL: Easy things are boring.

C: What do you want to do with your life?

ALL: What do you want to do with your life?

A: I'M ANGRY ABOUT TIME.

ALL: IN THIS SOCIETY WE ALWAYS HAVE TO RUN.

B: Live the moment you are living!

C: Don't be superficial!

D: Be spontaneous!

ALL: Live the moment you are living!

ALL: Don't be superficial!

ALL: Be spontaneous!

E: HOW DO YOU FEEL TODAY?

F: ARE YOU HAPPY?

A: WHAT IS HAPPINESS FOR YOU?

B: I HATE TO BE YOUNG.

C: I don't like to be young.

D: I feel so little.

E: The world is so much bigger than me.

ALL: THE WORLD IS SO MUCH BIGGER THAN ME.

ALL: WE ARE NOT CHILDREN, WE ARE NOT ADULTS.

ALL: WE ARE NOT CHILDREN, WE ARE NOT ADULTS.

ALL: THE WORLD IS SO MUCH BIGGER THAN ME.

F: It's like being on a bridge.

A: It's difficult, nice and beautiful. It's difficult, nice and beautiful.

B: Love is most important.

ALL: Love is most important.

ALL: LOVE IS MOST IMPORTANT.

ALL: LOVE IS MOST IMPORTANT.

C: If you are young, you're never experienced enough.

C: Never experienced enough.

D: ARE YOU HAPPY?

ALL: ARE YOU HAPPY?

E: I don't want to be old,

F: Don't want to have regrets.

A: I WANT TO BE HAPPY.

B: Happiness is what I want in my life.

C: I want to spend life, with all my interests and attitudes.

D: There is a lot of things to do.

E: I'm afraid of not having time to make them.

ALL: I'M ANGRY ABOUT TIME.

ALL: IN THIS SOCIETY WE ALWAYS HAVE TO RUN.

F: I'm dreaming about a good future.

A: I want to live everyday, smile everyday.

ALL: I WANT TO LIVE EVERYDAY, SMILE EVERYDAY.

ALL: I WANT TO LIVE EVERYDAY, SMILE EVERYDAY.

ALL: I WANT TO LIVE EVERYDAY, SMILE EVERYDAY.

B: I want to be more relaxed.

C: I want older people to slow down.

D: IF I HAVE TO RUN ALL THE TIME,
I WON'T APPRECIATE ALL THE SMALL THINGS,
THAT MAKES THE DAY A GOOD DAY.

E: WHAT ARE THE LITTLE THINGS IN LIFE,
THAT MAKES YOU HAPPY?

E: WHAT ARE THE LITTLE THINGS IN LIFE,
THAT MAKES YOU HAPPY?

ALL: Love is most important.

ALL: Love is most important.

ALL: LOVE IS MOST IMPORTANT.

F: Satisfaction is happiness.

A: Friendship is home.

B: Feeling at home is something very relative.

C: Feeling at home is feeling completely free.

D: Beeing young is so hard.

E: WE ARE NOT CHILDREN, WE ARE NOT ADULTS.

ALL: WE ARE NOT CHILDREN, WE ARE NOT ADULTS.

F: The world is so much bigger then me.

ALL: THE WORLD IS SO MUCH BIGGER THEN ME.

ALL: THE WORLD IS SO MUCH BIGGER THEN ME.

ALL: THE WORLD IS SO MUCH BIGGER THEN ME.

A: Some people beleive in us, others don't.

A: Some people beleive in us, others don't.

B: DO YOU BELIEVE IN US?

ALL: DO YOU BELIEVE IN US?

IF THE STATE IN A SITUATION IS REALLY BAD FOR YOU,

IF YOU CAN'T HAVE YOUR FREEDOM,

IF YOU CAN'T CHOSE WHAT YOU WANT,

SIMPLY WHAT YOU THINK,

YOU MUST HAVE THE CURAGE

TO BREAK THE LAW,

TO CHANGE THE THINGS.

C: I will miss to be naiv.

D: I will miss waisting time.

E: When I grow up, things will be more serios.

E: I don't like to be serious.

F: Live the moment you are living!

A: Don't be superficial!

B: Be spontaneous!

ALL: Live the moment you are living!

ALL: Don't be superficial!

ALL: Be spontaneous!

C: I'm dreaming about a good future.

C: I'm dreaming about a good future.

C: I'm dreaming about a good future.

D: If you're young you're never experienced enough.

E: I'm angry about people, that don't trust in us.

F: I'm angry about being judged by other people.

F: I'm angry about being judged by other people.

A: Who don't see beyond the person I am.

B: FREEDOM IS participation.

ALL: FREEDOM IS participation.

ALL: FREEDOM IS PARTICIPATION.

C: FREEDOM IS biking.

D: FREEDOM IS having the courage to choose what is best for you and the situation.

E: FREEDOM IS rolling down from a mountain.

F: FREEDOM IS when you can move,
in the direction where your dreams come true.

A: Mountain is freedom.

B: There is silence, there are no thoughts, no words.

B: There is silence, there are no thoughts, no words.

C: WHAT ARE YOU THINKING ABOUT?

ALL: WHAT ARE YOU THINKING ABOUT?

ALL: WHAT ARE YOU THINKING ABOUT?

D: It's ok to break the law.

D: It's ok to break the law.

D: It's ok to break the law:

E: When your country denies your rights.

F: When the state doesn't listen,
to the little voice of people.

A: It's ok to break the law,
when you need to make your voice,
MORE ALOUD.

B: When you can't have your freedom.

B: When you can't have your freedom.

ALL: Most important is my autonomy.

ALL: Most important is human relations.

ALL: Most important is my autonomy.

ALL: Most important is human relations.

ALL: Most important is my autonomy.

ALL: Most important is human relations.

ALL: Most important is to be happy.

ALL: MOST IMPORTANT IS LOVE.

C: Who doesn't dream about happiness?

3: Who doesn't dream about happiness?

ALL: WHO DOESN'T DREAM ABOUT HAPPINESS?

D: I would break the law, when the law goes against your rights.

E: I would break the law, when you're hungry and can't buy food.

F: I would break the law for not murder murders.

A: I would break the law, when my rights are damaged.

ALL: I WOULD BREAK THE LAW, WHEN MY RIGHTS ARE DAMAGED.

ALL: I WOULD BREAK THE LAW, WHEN MY RIGHTS ARE DAMAGED.

ALL: I WOULD BREAK THE LAW, WHEN MY RIGHTS ARE DAMAGED.

ALL: I WOULD BREAK THE LAW, WHEN MY RIGHTS ARE DAMAGED.

B: Freedom is when I can choose,

C: when nobody damage my rights.

D: Everybody runs, nobody takes a moment to think.

D: Everybody runs, nobody takes a moment to think.

E: I'M ANGRY ABOUT TIME.

ALL: I'M ANGRY ABOUT TIME.

ALL: IN THIS SOCIETY WE ALWAYS HAVE TO RUN.

ALL: IN THIS SOCIETY WE ALWAYS HAVE TO RUN.

ALL: IN THIS SOCIETY WE ALWAYS HAVE TO RUN.

F: Comfortable, confident and not afraid of anything.

3: Comfortable, confident and not afraid of anything.

ALL: Comfortable, confident and not afraid of anything.

A: I don't like to be young. I'd like to be old.

B: I don't know enough.

B: I don't know enough.

C: I have more questions than answers.

3: I have more questions than answers.

ALL: I have more questions than answers.

ALL: I HAVE MORE QUESTIONS THAN ANSWERS.

D: What will the future bring to me?

E: How do I know that my choices are good?

F: What kind of person do I want to be?

A: Where is my place in the society?

ALL: We are becoming parts of the society.

ALL: WE ARE BECOMING PARTS OF THE SOCIETY.

B: We have responsibility,

for the future and for the world.

ALL: for the future, and for the world.

ALL: FOR THE FUTURE, AND FOR THE WORLD.

C: DO YOU BELIEVE IN US?

ALL: DO YOU BELIEVE IN US?

IF THE STATE IN A SITUATION IS REALLY BAD FOR YOU,

IF YOU CAN'T HAVE YOUR FREEDOM,

IF YOU CAN'T CHOSE WHAT YOU WANT,

SIMPLY WHAT YOU THINK,

YOU MUST HAVE THE CURAGE

TO BREAK THE LAW,

TO CHANGE THE THINGS.

D: I will miss to be naiv.

E: I will miss waisting time.

F: When I grow up things will be more serios.

A: I don't like to be serious.

B: I'M ANGRY ABOUT TIME.

ALL: IN THIS SOCIETY WE ALWAYS HAVE TO RUN.

ALL: IN THIS SOCIETY WE ALWAYS HAVE TO RUN.

C: I DON'T WANT TO MISS ANYTHING,
SO I TRY TO DO EVERYTHING.

D: I DON'T WANT TO MISS ANYTHING,
SO I TRY TO DO EVERYTHING.

E: I DON'T WANT TO MISS ANYTHING,
SO I TRY TO DO EVERYTHING.

F: I DON'T WANT TO MISS ANYTHING,
SO I TRY TO DO EVERYTHING.

A: I DON'T WANT TO MISS ANYTHING,
SO I TRY TO DO EVERYTHING.

3: I DON'T WANT TO MISS ANYTHING,
SO I TRY TO DO EVERYTHING.

3: I DON'T WANT TO MISS ANYTHING,
SO I TRY TO DO EVERYTHING.

ALL: I DON'T WANT TO MISS ANYTHING,
SO I TRY TO DO EVERYTHING.

ALL: I DON'T WANT TO MISS ANYTHING,
SO I TRY TO DO EVERYTHING

INBJUDAN TILL KONSTPROJEKT

Vill du vara med i ett konstprojekt?

Vi söker ungdomar mellan 16-18 år som vill vara med.

- Vill du undersöka det som är tabu, det som bränns och det som skaver, tillsammans med andra ungdomar och konstnärer?
- Vill du få utmaningar och spännande uppgifter, diskutera och testa konstuttryck som performance, installation, foto, film?

Du behöver inte ha några förkunskaper, men vara nyfiken, engagerad och öppen för nya utmaningar. Vara intresserad av att samarbeta och dela med dig av dina tankar och funderingar kring livet och samhället. From hösten 2013 kommer vi att träffas varje onsdag kväll mellan 17.30-20.00, 1 helgdag i månaden, samt några dagar under höstlovet. Vi träffas på Arena 29 (Djurgårdsgatan 29) och på andra platser som Göteborgs Konsthall.

Göteborgs
Stad

Arena 29

Göteborgs
Konsthall

SAMTIDSKONST SOM ÄMNE I KULTURSKOLAN

-SLUTSATS, ANALYS (FRIRUMMET)

Texten är skriven för Kulturskolan, en rapportering av utvecklingsstöd från Göteborgs Stad, December 2013

”Det är verkligen en kreativ boost.”

”Vi har jobbat tillsammans och inspirerats av varandra. Vi har blivit bättre människor, eller...mer erfarna. Vi har verkligen fått någonting gjort, då blir man mycket gladare. Och känner att vi kan göra det här. Det blir något, det är inte så ofta det blir det.”

”Jag blir jätteinspirerad av alla, det är verkligen jättekul. Att se att vi har så mycket material. Jättekul att se hur den röda tråden växer fram. Hur vi ena gången skriver lappar och nästa gång använder dem för att klä ut oss och fota.”

”Jag tycker vi har gått ifrån ämnet lite: 'hur är det att vara ung idag'. Allting hör väl ihop, men nu är det mer att vi har kommit under (ytan). Det är väldigt bra, för det är inte rakt på sak. Jag tänker att det handlar om oss. Och om vi gör något (konstverk) får folk veta om oss. Man tycker om att få veta hemligheter om folk. Det ser man på alla serier och så, man vill lära känna utan att vara nära dem. Vi berättar våra historier och de är en del av att vara unga idag: Så här kan livet se ut eller vara. Och då kan man känna igen sig och då tilltalar det väldigt mycket.”

”Det är inte bara skrap ovanpå utan vi kommer in under ytan.”

”Av det här projektet har jag lärt mig väldigt mycket av dem som är med. Det här konstprojektet har inte betytt så himla mycket, alltså det är ju inte hela min värld, men det har ändå utvecklat mig ganska mycket tror jag. Det har gjort att jag har lämnat vissa saker, vissa tankar som jag hade i somras.”

För att genomföra och utveckla denna typ av projekt från grunden krävs mycket tid. Det fanns inte en redan upparbetad grupp av ungdomar, det finns inget liknande i Kulturskolans utbud. Det är ett projekt som kräver personligt engagemang från deltagarna, ett projekt som utvecklas under tiden och som inte har en färdig pedagogisk och konstnärlig plan.

Hur beskriver man och marknadsför ett sådant projekt? Hur får man ungdomar att vilja delta och lägga ner sin tid, på något som de inte känner till, inte vet exakt vad det innebär?

Min erfarenhet säger mig nu att det krävs personliga möten. Möten som skapar en känsla av vad det kan innebära; diskussioner, ”prova-på-workshops”. Så att det abstrakta får en kropp. Ungdomarna i referensgruppen (som jag kom i kontakt med via en kompis dotter) har fortsatt delta under höstens process. En ungdom anmälde sig efter en presentation av projektet som Göteborgs Konsthall höll på Konstkollo i somras, en ungdom är kompis till de andra och en började efter att jag haft annan workshop på en gymnasieskola.

För att skapa ”en forskande, kreativ och demokratisk process”, har utgångspunkten varit att bygga relationer, att skapa tillit och förtroende, ett rum som är normkritiskt, som har högt i tak och som inte väjer för de frågor som kommer upp. Där samtal och diskussion har stått i fokus.

Jag upplever att ungdomarna öppnat sig, vågat saker de inte själva trodde. De har diskuterat och reflekterat, över vardagen, livet, samhället. De har uppskattat rummet för diskussion:

”Jag tänker bara att det är ett sånt bra forum att säga saker. Det här säger man ju inte till sin lärare, till en politiker eller ens till sina föräldrar.

Tillexempel: Vad är det du är arg över? Den frågan har jag aldrig fått av någon förut, överhuvudtaget. Men det är verkligen en viktig fråga. Visst man kan sitta och diskutera, men det finns många sidor av ilska typ...”

Som konstnär/ledare har jag gått in med ett stort engagemang och med en tilltro till att ungdomarna har något viktigt att berätta och tillföra processen. Jag berättar om mina tankar och visioner, ser hur de mottas. Jag ger dem ramar, men håller inte fast vid en idé eller plan bara för att det var ursprungstanken, utan formulerar om tillsammans med dem. De har känt att de har blivit lyssnade på och blivit tagna på allvar.

Jag har berättat att målsättningen är att vi tillsammans skall skapa ett ”professionellt” konstverk (om projektet får vidare finansiering). Det är svårt att prata om kvalité, vad som är ”professionellt”, men med det menar jag ett verk som har en konstnärligt intressant gestaltning, som visas i offentligt rum eller på en etablerad institution, som är angeläget för samhället och inte bara för deltagarnas närmaste.

Under processen har vi jobbat skissartat, samlat material, ingenting har behövt vara klart och perfekt. Det är inget färdigt verk, ”bara gör, vi testar nu” har jag sagt. Detta upplever jag har släppt prestationsångesten hos ungdomarna. De deltar med sig själva, med det de vill och kan bidra med. Samtidigt har målsättningen att jobba mot ett ”professionellt verk”, fått dem att tänka större. De har blivit utmanade och triggade. Detta kräver också av mig som konstnär/ledare

att jag tar hand om materialet, reflekterar/analyserar mellan varje träff, och utvecklar uppgifter som leder projektet i framåt och mot detta mål. Genom olika workshops, genom att se hur andra konstnärer arbetar, hur jag själv arbetar som konstnär, genom att ta med dem på och delta i andras verk (Eva Ingmarssons föreställning Spegeln, Elin Wikströms maskerad-performance, Skogens performance-intallation Zoo), har de blivit stärkta i att de faktiskt kan och att det är möjligt för dem att göra något liknande själva. Detta projekt har också vidgat deras syn på vad konst kan vara, vad performance/performativa uttryck är (att det inte behöver vara måleri eller skulptur). De har börjat tänka på hur de skulle kunna sätta ihop sitt material: kropp, rum, text, ljud, projektion? Vilket rum vill vi vara i? Vad skall vi göra? Vad är det vi vill kommunicera?

”-Det här häftigt att vi har ett forum här, men jag undrar vad som händer om vi tar det till ett annat ställe, säger det på en annan plats?

Nu har vi tankarna och vi har ett material som vi har gjort, det har från början varit lite harm-löst. Men det är verkligen viktigt, så känner jag. Vissa grejer är verkligen viktiga.

-Man vill att andra skall få veta också, att folk skall öppna ögonen för de sakerna vi har gjort.

-Tänker alla på de här grejerna som vi diskuterar nu? Som är väldigt, väldigt viktigt. De kanske börjar tänka annorlunda, på ett bra sätt. (om de ser deras konstverk)”

Förväntningar på framtiden:

”Jag vill att vi skall göra nåt som inspirerar folk, som får dem att tänka. Så som vi har börjat göra nu. Så som vi gör nu. Att vi får ett slut som vi är nöjda med och som vi inte hade kunnat göra bättre. Något som är oss, som vi har kämpat för. Som vi verkligen vill visa för andra. Som går till historien... eller som folk kommer ihåg: 'Det var de där ungdomarna som gjorde det här'.”

Projektets har fått ungdomarna att tro på sin egen kapacitet, på sin kreativitet och skapandekraft, de har vågat saker de aldrig trodde och börjat tänka i nya banor.

Efter varje gång hör jag någon av ungdomarna beskriva vår träff som ”annorlunda”. Projektet utmanar dem, det utmanar normer, det är inget som är förutbestämt. Jag går inte in som en ledare som har alla svar, utan vi söker tillsammans. Jag ställer frågor som vänder på perspektiven, Jag berättar att det här blev fel, det här är en forskande process, det här skall vi aldrig göra igen. Jag bjuder på mina egna erfarenheter, svagheter och rädslor, för att mötas på någorlunda lika villkor, jag utmanar dem att göra saker de aldrig gjort, aldrig trodde att de skulle göra. Intervjuer på stan, att iscensätta situationer, att klä ut sig och bli fotade, att säga sina tankar högt i en megafon, att göra ett performance. Jag ställer frågor som läraren aldrig ställer, jag ger uppgifter som aldrig är baserade på ”rätt eller fel” och jag ger oftast andra svar än de som faller inom skolans snäva ram. Projektet tror jag därför också upplevs som en frizon och en frihet... De får vara sig själva på sina egna villkor. De vågar och de är extremt modiga.

Kulturskolan

Nu finns det en engagerad och intresserad grupp. En kärngrupp av ungdomar som har tillit och förtroende till varandra och till mig, som vill fortsätta att utveckla processen till en utställning, ett performance, ett konstverk. De vill berätta sina tankar, lyfta de frågor som är viktigast för dem och kanske även få med andra ungdomar i det. De vill göra "riktiga konstverk" utifrån materialet i processen. (En av många idéer de spånade kring var att hålla en workshop, utveckla ett konstprojekt tillsammans med ungdomar på olika gymnasieskolor för att motverka segregation...)

Nu finns det också samarbeten som Kulturskolan skulle kunna jobba vidare med och fortsätta att utveckla i ungdomssatsningen Arena 29 och Göteborgs Konsthall. Samarbetet med Arena 29 har funkade väldigt bra, samarbetet med Konsthallen har inte utvecklats så mycket som tänkt (då kontaktpersonen blivit allvarligt sjuk under hösten).

Utvecklingsprojekt tar tid och behöver tid. Nu är mycket av grovjobbet gjort, nu skulle man kunna börja fokusera på det praktiska, görandet. Utvecklandet av idéerna och genomförandet av en gestaltning. (Om projektet hade fått fortsatt utvecklingsstöd) Samt hur man skall jobba långsiktigt. Mötet med gruppen ungdomar, med nya grupper ungdomar för att vidareutveckla och skapa gemensamma deltagardrivna konstverk.

Hur rekryterar man nya ungdomar, hur man kan involvera andra lärare och elever i kulturskolan, så att projektet blir gränsöverskridande även inom Kulturskolan som organisation?

Den upparbetade gruppen ungdomar skulle kunna vara "ambassadörer" för ämnet. Gestaltningen och det offentliga verket blir ett konkret resultat att visa upp. "Så här kan det bli om du deltar i konstprojektet."

Detta utvecklingsprojekt skulle inte gå att genomföra i denna utsträckning, med detta fantastiska resultat, i form av engagemang, konstnärligt material och de erfarenheter som ungdomarna gjort under processen, om inte projektet också var en del av min masterutbildning och det omfattande projektet "Vad innebär det att vara ung idag?"

(Som konstnär/ledare har jag arbetat mer än heltid med detta under det senaste året. 30% avlönat av utvecklingsprojektet.)

Jag ser olika vägar att gå för att implementera Samtidskonst som ämne i Kulturskolan.

-Det ena är jobba på samma djupgående sätt som detta projekt, i en deltagardriven öppen process där konstnär/ledare tillsammans med ungdomarna tillsammans söker sig fram för tematik och gestaltning. Där tillit och förtroende är grunden. Och där målsättningen är att skapa ett offentligt "professionellt" konstverk.

Andra vägar är att sänka ribban och det fördjupade arbetet (därmed också kvaliteten i någon bemärkelse, beroende på vad man vill uppnå...).

Fokusera antingen på de sociala aspekterna, relationsbyggandet, forumet för diskussion. Där de kreativa uppgifterna/utmaningarna är ett medel för diskussion och kommunikation.

Eller fokusera på uppgifterna, utgå från ungdomarnas idéer och viljor men inte jobba på djupet med tematik och relationsbyggande. Inte jobba mot ett "professionellt" verk, utan mot en "elevutställning/performance" för deltagarnas närmaste.

